Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Passionale sanctorum - Cod. Aug. perg. 32

[S.l.], [9. Jahrh.]

Passio sancti Victoris martyris VIII. iduas maias

urn:nbn:de:bsz:31-65346

Visual Library

teſ cappadochiae regioneſ· qui in agone
certaminiſ eiuſ aderant· uiri excellentiſſimi
& primi ciuitatiſ xpiani· corpuſ eiuſ noct
no ſilentio abſtulerunt · diuerſiſ odorib
nectareiſ. & aromatibuſ· conſepultum ea
dem ciuitate · in qua paſſionem martyrii
conſummauit reconditur eſt· Dñſ uero
omp̄ſ aperienſ cataractaſ caeli· omnem
aridam terram pluuiarum nimbiſ in
ebriauit· Datianuſ uero impiiſſimuſ
imperator unã cum ſuiſ miniſtriſ ad pala
tium properantibuſ· repentini eoſ tur
binum ignei curruſ circumdederunt·
& pariter uno momento flammeo glo
bo deuorati ſunt· & ultuſ eſt in perſe
cutoribuſ repentino interitu· Martyr uero ge
orgiuſ ab angelo coronatuſ eſt in caeliſ.
Regnante dño ihu xpo cum patre & ſpu
ſco· cui eſt honor & gloria in ſcła ſcłorum

EXPLICIT PASSIO SCI GEORGII MARTYRIS.

INCIPIT PASSIO SCI UICTORIS MARTYRIS· VIII· ID MAI

REGNANTE IMPIO MAXIMIANO
imperatore in ciuitate mediolanen
ſi· erat perſecutio ingenſ xpianorum· & erat
ibi quidam mileſ. mauruſ genere· nomi
ne uictor· notiſſimuſ erat imperatori.
Tunc renuntiauerunt maximiano impe
ratori dicenteſ; Domine clementiſſi
me imperator· uictor mauruſ xpianuſ
effectuſ eſt· & blaſphemat deoſ noſtroſ·
& dixit eoſ demonia eſſe; Tunc indig
natuſ imperator· iuſſit eum con prehen
di· & ad ſe perduci· cui & dixit; Uictor
mileſ noſter · quid tibi de te eſtimaſti·
ut te xpianum feciſſeſ? uictor reſpondit;
Non ego nuper xpianuſ ſum effectuſ ſed
ab ineunte aetate mea; Maximianuſ
imperator dixit; Ergo ut aſſeriſ manife
te xpianuſ eſ· Uictor reſpondit; Ego xpi
anuſ manifeſte ſum· & xpm ihm filium
di uiui· de maria uirgine per ſpm ſcm natu
adoro· corde credo· & ore non ceſſabo lau
dare; Tunc maximianuſ imperator ira
repletuſ iuſſit eum in carcerem mitti iuxta
circi euntibuſ ad portam ticinenſem· &
diligenter cuſtodiri dicenſ ad eum; Uade uic
tor tracta tecum qualiter poſſiſ euadere
tormenta horrida quae te fortiter lania
bunt· ſi ſacrificare nolueriſ; Miſſuſ itaq·
in carcerem· fecit ibi dieſ ſex· & iuſſit neq·
panem neque aquam dari ei; Septima au
die· iuſſit ſibi maximianuſ imperator
tribunal exalto in epidromo circi praepa
rari· & iuſſit adduci ſcm uictorem & dix
ad eum; Quid eſt uictor quid tractaſti
circa ſalutem tuam? Scſ uictor reſpond.
Saluſ mea & uirtuſ mea xpſ eſt· cuiuſ ſpu
nutrior· quem in uiſceribuſ meiſ accepi;
Tunc maximianuſ imperator ira repletuſ·
iuſſit fuſteſ afferri & iuſſit in conſpec
tu ſuo extendi eum· & treſ terniones
tranſire & clamare ei; Sacrifica diſ·
quoſ imperator & omſ adorant; Cumq·
fuiſſet caeſuſ· iuſſit eum egredi· & dixit;
Uictor audi conſilium meum; Accede &
deſerui diſ iſtiſ quia nemo poteſt inqui
rere uel deſeruire eiſ ſicut & praeter
ea cum ſiſ cauiſ decoratuſ; Scſ uictor
reſpondit; Beatuſ dauid rex & propheta
docet omneſ xpianoſ dicenſ; Omſ dii gen
tium daemonia· dſ autem noſter caeloſ
fecit· Si ergo ab initio demoneſ appellauit
quomodo eoſ adorabo? Tunc maximi
anuſ imperator dixit ei; Ecce dabo tibi
honorem magiſtri militum· aurum &
argentum multum· & miniſteria poſ
ſeſſionis tantum immola diiſ quoſ
noſ colimuſ; Tunc ſcſ uictor reſpondit·
Iam dixi & iterum dicam quia non ſa
crifico daemoniiſ· ſed dō ſacrificium

laudiſ me ipſum offero · quia ſcriptum
eſt · Omniſ ſacrificanſ dꝗemoniſ & non
do eradicabitur ; Anolinuſ conſiliariuſ
maximiani imperatoriſ dixit ; Promiſ
ſiſunt tibi honoreſ aclementiſſimo im
peratore · Quare non ſacrificaſ diiſ · quoſ
imperator adorat · & quibuſ ceruicem
ſuam flectit · Sēſ uictor reſpondit ·
Ego praemia auobiſ promiſſa non accipio ·
ſed a dō meo cottidie accipio fortitudinē
Tunc iratuſ maximianuſ imperator · iuſſit
eum iterum in carcerem mitti · ad portā
quae dicitur romanam · & ibi cuſtodiri
a militibuſ ; Cumque ibi eſſ& diebuſ trib;
recluſuſ · iuſſit imperator tertia die
eum de carcere educi · & dixit imperator
ad eum · Immola diiſ iſtiſ · quoſ uera
diuinitaſ demonſtrauit · Sēſ uictor reſ
pondit · Ego diiſ paganorum non immo
lo ; Turpe eſt mihi · ut quod in babtiſma
tiſ ſcificatione percepi · a te homine cor
ruptibile & mom ... neceſſitate conſtitu
to coactuſ deſerens conficio · fac quod
facturuſ eſ · quia ſcio quod fortior te eſt
qui pugnat pro me · Tunc maximianuſ
imperator & anolinuſ conſiliariuſ euſ
iuſſerunt fuſteſ adferri & extendi
eum · & quinq; termoneſ tranſire · &
clamare ei ; Sacrifica diiſ quoſ impe
rator & omneſ adorant ; Tunc ſēſ uic
tor cum eſſ& in poenis poſituſ doloreſ
non minuſ ſentiebat · & ſic orauit ad
dnm dicenſ ; Dne ihu xpe cuiuſ u
nona cottidie nutrior · reximſ & dī me
uſ adiuua me in poeniſ · Tunc maximi
anuſ imperator dixit ei ; Victor con
ſule ſanguini tuo · & immola diiſ iſtiſ
quoſ alii adorant ; Nam per deoſ &
ſalutem meam & ſtatum rei publicae ·
faciam te ad omnium hominum expe
rimentum deuenire · & ne ſpereſ te
quod ſi amē punituſ fueriſ xpiani ſer
uum meum ſibi martyrem faciunt
ſed ibi te uictori iubeo · ubi numquam
corpuſ tuum inueniri poſſit · Sēſ uictor
reſpondit · Non ſacrifico · fac quod tibi
uidetur · non de ſeruo tuo faciſ ſicut dix
iſti ſed de ſeruo xpi · Tunc indignatuſ
maximianuſ imperator quod ſic ei reſ
pondiſſ& · iuſſit eum in carcerem mitti
iterum ad portam romanam · & iuſſit pe
deſ euſ in cippo extendi ; Cumq; eſſ&
ibi recluſuſ · miſit ad eum anolinuſ conſi
liariuſ imperatoriſ ita dicit · uictori
homo male conſule ſanguini tuo · & ne
ampliuſ ad iracundiam prouoceſ impe
ratorem · Audi conſilium meum & ſacri
fica diiſ noſtriſ & p&e ab imperatore qua
lem uolueriſ honorem · Nam per deoſ
& ſalutem imperatoriſ quia multa tibi
tormenta parantur · Sēſ uictor reſpon
dit ad eoſ qui uenerant ad eum · Ita dici
te anoline · Ego diiſ paganorum non im
molo · quia doc& noſ ſcriptura ; Con
fundantur omſ qui adorant idola qui
gloriantur in ſimulacriſ ſuiſ · Ego dm̄
uiuum & uerum adoro · ut non confun
dar in aeternum ; Cumq; renuntiatū
fuiſſ& anolino · renuntiatum ē impe
ratori · Altera die iuſſit maximianuſ
imperator educi eum de carcere ; Tunc
dixit anolinuſ · Victor tantum obdura
tum eſt cor tuum · ut non oboedieriſ im
peratoriſ iuſſu · & ſacrificeſ ; Sēſ uictor
reſpondit ; Non ſacrifico diiſ inmundiſ
& ſine ſenſu ; Tunc imperator iuſſit
omnia genera tormentorum ante eum
adferri & ait ad eum ; Videſ uictor
quanta tormenta te expectant quib;
ſubiacebiſ · ſi non ſacrificaueriſ ; Sēſ uic
tor reſpondit · Iſta tormenta quae
tu mihi inferre uiſ · a dō meo maiora tibi

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

pro parentur in illa die iusti iudicii. Tunc maxi
mianus imperator indigne ferens quod audiret
blasphemas sic. Iussit plumbum ad ferm̄ & elic
quato corpus eius perfundi. Cum perfunderetur ora
uit ad dnm dicens. Dne ihū xp̄e propter cuius no
men haec sustineo. adiuua me & libera me. sicut
liberasti tres pueros inmaculatos de medio ca
mini ignis ardentis & confudisti tyrannum. Ita &
nunc libera seruum tuum. ut erubescat maximia
nus tellribus suis. Statim adfuit angelus dni &
plumbum ita frigidum fecit quasi aqua de fonte le
uatum. & non est conbustum corpus eius in nulla
parte. Tunc expandens manus suas scs uictor
benedixit dnm dicens. Benedico te xp̄e ihū fili dī uiui
quia dignatus es misereri seruo tuo. & misisti angelum scm
tuum qui & plumbum refrigerauit & plagas quas mihi
fecerat impius maximianus unguento tuae medi
unxit. Tunc maximianus coepit in stupore esse.
& omnes qui aderant ei quod non conbustum fuis
set corpus eius. Tunc scs uictor dixit. Gratias
tibi ago dne mr̄ pater dni nr̄i ihū xp̄i qui & plum
bum refrigerasti. & tormenta horrida me uincere
fecisti. ne facias temptari adusistis. Tunc maximia
nus imperator iussit reducere eum ad portam quae
uocatur uercellina. & dum exspectarent qua eum iube
ret imperator. repausauerunt ibi. Tunc milites
qui custodiebant scm uictorem sopori sunt. & ex
surgit scs uictor & fugit & abscondit se ante theatru
in stabulum. Tunc exsurgentes milites secuti sunt &
inuenientes mulierculam. Interrogauerunt eam
dicentes. Non uidisti hunc hominem cuius excessa
...ire. Respondens mulier dixit. Uidi hunc ho
minem cum excessisse uelle fugere. Tunc requiren
tes milites uiam quae uocatur stabuli. peruenerunt
ante theatrum & intrantes in stabulum inuener
unt scm uictorem absconditum inter capita equoru.
Et milites inuentum eduxerunt foras.
Videns autem maximianus quod scs uictor fugis
set indignatus est militibus. Tunc iussit ab aliis mi
litibus eum duci foras ciuitatem ad ortum qui uoca
tur filippi. Ipse autem deambulans imperator in ippo
dromo circumisit ad eum cursores dicens. Ite dicite
uictori. Disposuisti de uita tua non uis sacrificare
per deos si non sacrificaueris. faciam te capitalem
subire sententiam. Quibus scs uictor respondit.
Ite dicite imperatori uro. quod facturus es fac celerius.
quia ego desidero percipere mercedem meam a dō
meo. propter quem haec ego patior quia tempus
est. si tamen illi placet qui mihi dedit animam &
spm. Tunc maximianus imperator iussit uoca
ri scorrunis. & iussit ei ut educeret eum ad siluã
quendam quae ulmus uocabatur ubi uiridiarium habebat
imperator. & ibi decollari. & cum duceretur dix
militibus qui eum ducebant. Dicite maximiano
imperatori. Iusto anno morietur. & cum mor
tuus fuerit. nulla eum sepultura capiet nisi tibiae
franguntur. Et cum haec dixisset peruenerunt ad lo
cum. & fecit orationem dicens. Gratias tibi ago
dne ihū xp̄e. quia non me segregasti de scis tuis.
& conciuibus meis nabore & felice. benedico te
& gratias tibi ago. in omnia saecula saeculoru am̄.
Sic amputatum est caput eius ab scortunc. Tunc
iussit imperator ut nemo sepeliret corpus eius.
nisi a bestiis deuoraretur. Post dies sex misit impe
rator quaestorem suum cum militibus ut uidissent
si iam a bestiis aut serpentibus deuoratum fuis
set. Et euntes inuenerunt corpus eius inmacula
tum & in nulla parte contaminatum. & duas bestias
unam ad caput & aliam ad pedes custodientes cor
pus sci uictoris. et reuertentes renuntiauerunt
imperatori. Tunc maximianus imperator
iussit ut sepeliretur corpus eius. Tunc abiit scs
& beatissimus uir martinus eps. & inuenit du
as bestias unam ad caput & aliam ad pedes cus
todientes corpus eius. & ipsum corpus quasi ea
dem hora fuisset decollatum. At ubi uiderunt
scm martinum epm. dederunt locum. & tam
diu ibi steterunt. quamdiu deuectum est
corpus eius. Quod corpus scm linteaminib
inuoluentes. perduxerunt non longe ab ipsa sil
ua. & sepultus est in pace. Tunc anolinus
consiliarius iussit conprehendi omnes excepto

reſ qui erant in palatiu & fecit eoſ iurare p̄ deoſ ſuoſ.
quod ſiquiſ haberet aliquam chartam uel ſcrip
tam · nemo illi celar&. Tunc iurauerunt omneſ
per deoſ ſuoſ & per ſalutem Imperatoriſ quod ne
mo illi celar&. & ut adferenteſ omneſ chartaſ. fecit aſ
Incendi ante ſe abſcortune. quod factum. placuit
imperatori. Ego maximianuſ notariuſ xp̄ianuſ
ab infantia iuraui p paganiſſimum eorum! et
tamen p noctem cum luminaribuſ In epidromo
circiſcripſi. prout memoriam potui retinere.
quia & ibi manebam. & aduertiui ut ſiquiſ in
uenerit ſcriptum. xp̄iano uiro non negar&.
Haec omnia ego oculiſ meiſ uidi. do teſte & ſc̄ā tri
nitate. Decollatuſ ē ſc̄ſ uictor VIII. id maiaſ.
& ſepultuſ eſt a ſc̄o martino [terno] ep̄o pridie iduſ maiaſ.
paſſuſ eſt au In urbe modiolanenſi ſub maximi
ano Imperatore. Regnante dn̄o nr̄o ihū xp̄o.
cui eſt gloria In ſaecula ſaeculorum amen.

EXPL. PASSIO. SCI. UICTORIS.

INCIPIT. PASSIO. SCORUM. ANTIMI. MAXIMI. BASSI. ET ALIORUM. QUODEST. VI. ID. MAI.

Sergiuſ terrentianuſ Inluſter uir ſecundo urbi
ſ praefectuſ, protinam neptam gallieni augu
ſti. natam ex galla filia eiuſ. eſt ſortituſ uxorē.
Ex qua natiſunt claudiuſ popeianuſ & lucina.
quam tradidit coniugio filtoni piniano. qui
miſſuſ eſt cum hanc aber& uxorem procon
ſul aſiae. acceptiſ codicelliſ a diocletiano
& maximiano auguſtiſ. Cuiuſ conſiliari
uſ caeremon nomine ſacrilega mente p
uerſuſ. uario poenarum genere dum inter
imer& xp̄ianoſ. a daemonio correptuſ de
carruca publice corruenſ. p multa horarū
ſpatia uexatuſ a diabolo. Inuocanſ ſc̄oſ quoſ
interfecerēt expirauit. Videnſ haec pini
anuſ nimio pauore correptuſ. Incidit egritu
dinē ita. ut adſereretur quod penituſ non poſ
ſet ab ipſa egritudine liberari. Videnſ autē.
lucina prudentiſſima femina hunc ei languo
rem perillam incurriſſe qui xp̄ianorum
nece pollutuſ aditum in ſe aperuerat Inimico. reliqui
ſunt confeſſoreſ xp̄i qui tenebantur Inuinculiſ. & fecit
eoſ ad ſe occulte adduci. Inter quoſ erat ſc̄ſ antimuſ
p̄rb̄r & diaconuſ ſiſinniuſ. Caeteri uero religioſi uiri
fuerunt maximuſ baſſuſ. fabiuſ. diocletianuſ & floren
tiuſ. quibuſ dixit. facite uirum meum euadere de infir
mitate hac & honorabo uoſ cenſu digniſſimo. & facia
uoſ liberoſ ire quo uolueritiſ. Cui antimuſ dixit.
Iuſſiuſ uirum tuum euadere. hortare eum fieri xp̄i
anum. & ſtatim eum uidere poteriſ ſanum. Statim
q: Ingreſſa ad uirum ſuum. dix ei. Quanti cumq:
medici & arciathri & diatroſopiſ te uiderunt. nulla
te euadere poſſe ratione teſtantur. Ego uero Inueni
uiroſ qui nihil ſe adſerunt accepturoſ. ſed hoc adfirmant
quod ſi fieri uolueriſ xp̄ianuſ ſtatim poteriſ de recube
ritu ſalute gaudere. Audienſ haec uir eiuſ dixit. gran
de ſtultiſſit qui non credidit hunc uerum dm̄ eſſe
qui diſperatam ſalutem reſtituet. & aduitam reuocat
eoſ quibuſ iam praeparata e ſepultura. Tunc lu
cina egreſſa. Introduxit antimum preſbiterum
& ſiſinnium diaconum. Cumq: Introiſſent obtu
lit eiſ ſedere In cubiculo ubi iacebat ipſe ſemi ani
miſ pinianuſ. At ille dixit non ſedere uenimuſ
ſed aliquid agere ut cureriſ. quib: pinianuſ dixit.
Agite ergo aliquid ut poſſim ab hiſ doloriſ febrib:
liberari. Dixit ei antimuſ. ceſſabit hic aſtuſ me
dicorum ubi ſola uirtuſ xp̄i occurrit. Pinianuſ
dixit. Succurrat mihi pluſ ut poſſim credere
quod ipſe ſit ſoluſ omp̄ſ dſ. Dixit ei antimuſ. Pra
para pectuſ tuū ut credaſ ea quae tibi dixero. &
dum credideriſ. ſaluuſ eriſ. Dixit ei pinianuſ.
ego niſi ex toto corde credidiſſem non feciſſem uoſ in
gredi ad me. Dixit ei antimuſ. Audi ergo quod cre
daſ quem colimuſ unuſ ē dſ qui fecit caelū & terrā
Cum omnib: quae in eiſ ſunt. hic dſ uerbum ex corde
uirtute plenum p tulit. quo uerbo firmati ſunt
celi & ſp̄u oriſ eiuſ omniſ uirtuſ eorum. a quo
congregate ſunt. ſicut in utre aquaſ mariſ. & poſuit
quaſi in theſauro abiſſi. Dſ au quem opoſt& cre
dere cum ſit trinuſ unuſ eſt pater. qui eructauit
ex corde uerbum bonum. filiuſ qui eſt ſermo quem